

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 5Csp/116/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8218202507
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Krochtová
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2019:8218202507.3

Rozhodnutie

Okresný súd Bardejov sudkyňou JUDr. Katarínou Krochtovou v právnej veci žalobkyne F. N., J.. XX.XX.XXXX, G. K. X, XXX XX A., zast. advokátom JUDr. Igor Šafranko, ul. Sov. Hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému AB 2 B.V., reg. číslo: 572 79 667, so sídlom Strawinskylaan 933, 1077 XX Amsterdam, Holandské kráľovstvo, zast. Advokátska kancelária Goliašová Gabriela s.r.o., pobočka kancelárie a adresa pre doručovanie Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, o vydanie bezdôvodného obohatenia a iné, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 264,44 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 264,44 Eur od 23.05.2019 do zaplatenia, v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. k úverovej zmluve č. 4203100747 z 29.03.2012 v § 1, Hlavy 18, Sankcie účtované v dôsledku omeškania klienta v znení: „V prípade omeškania klienta s úhradou splátky či splátky RÚ je spoločnosť oprávnená klientovi vyúčtovať a klient je povinný na základe tohto vyúčtovania uhradiť spoločnosti poplatok za upomienku vo výške 5,00 Eur v prípade prvej upomienky a 12,00 Eur v prípade druhej a ďalšej upomienky“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

III. Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. k úverovej zmluve č. 4203100747 z 29.03.2012 v § 2, Hlavy 18, Sankcie účtované v dôsledku omeškania klienta v znení: „V prípade omeškania klienta je spoločnosť oprávnená klientovi vyúčtovať a klient je povinný na základe tohto vyúčtovania uhradiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 17,00 Eur“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IV. Žalobkyni p r i z n á v a voči žalovanému n á r o k na náhradu trov konania v plnom rozsahu, o ktorých výške rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa v žalobe doručenej tunajšiemu súdu dňa 26.11.2018 uviedla, že dňa 29.03.2012 uzavrela so spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s. (ďalej len „Home Credit“), úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej jej bol poskytnutý úver v sume 1.700,00 Eur, ktorý sa zaviazala splatiť v 60 mesačných splátkach po 64,04 Eur s ročnou úrokovou sadzbou vo výške 34,02 %, RPMN v sadzbe od 39,20 % do 41,30 % a priemernou RPMN vo výške 18,77 %. Predmetnú pohľadávku z úverovej zmluvy spoločnosť Home Credit postúpila dňa 12.09.2012 spoločnosti AB 1 B.V., ktorá zanikla zlúčením so žalovaným, a to ku dňu 18.10.2016. V danom prípade ide podľa žalobkyne o spotrebiteľský úver, pričom podľa jej názoru zmluva neobsahuje všetky náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. c), f), j) a k) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „zákon o spotrebiteľských úveroch“ a „zákon č. 129/2010 Z. z.“), keďže neobsahuje: adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť; dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru; celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov

platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov; výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Keďže zmluva neobsahuje tieto podstatné náležitosti, v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) a b) citovaného zákona je potrebné poskytnutý úver považovať za bezúročný a bez poplatkov. Na základe toho sa žalobkyňa domnieva, že titulom bezdôvodného obohatenia má nárok na vrátenie rozdielu medzi poskytnutým úverom a tým, čo žalovanému uhradila. O tom, že žalovaný sa na jej úkor bezdôvodne obohatil sa dozvedela od združenia, o čom súdu predložila oznámenie zo dňa 10.01.2018. Žalobkyňa tiež tvrdila, že zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Jednou z nich je zmluvná podmienka uvedená v úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. k úverovej zmluve č. 4203100747 z 29.03.2012 v § 1, Hlavy 18 Sankcie účtované v dôsledku omeškania klienta v znení: V prípade omeškania klienta s úhradou splátky či splátky RÚ je spoločnosť oprávnená klientovi vyúčtovať a klient je povinný na základe tohto vyúčtovania uhradiť spoločnosti poplatok za upomienku vo výške 5,00 Eur v prípade prvej upomienky a 12,00 Eur v prípade druhej a ďalšej upomienky. V tejto súvislosti žalobkyňa dôvodila tým, že je neprijateľné, aby spotrebiteľ znášal akékoľvek výdavky žalovaného, ktoré mu môžu vzniknúť s vymáhaním pohľadávky a ktoré on sám určil pevnou sumou vopred. Druhou z neprijateľných zmluvných podmienok je podľa žalobkyne zmluvná podmienka uvedená v úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. k úverovej zmluve č. XXXXXXXXXX z 29.03.2012 v § 2, Hlavy 18, Sankcie účtované v dôsledku omeškania klienta v znení: V prípade omeškania klienta je spoločnosť oprávnená klientovi vyúčtovať a klient je povinný na základe tohto vyúčtovania uhradiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 17,00 Eur. K neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky uviedla, že nebola s ňou individuálne dojednaná, že jej bola predložená na vopred pripravenom tlačive a nemohla ju žiadnym spôsobom ovplyvniť. Na podporu svojich tvrdení poukázala na rozsudok Okresného súdu v Prešove sp. zn. 9C/137/2016 zo dňa 03.10.2016, či na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6MCdo/9/2012 zo dňa 16.01.2013. Žalobkyňa si tiež uplatnila nárok na náhradu trov konania.

2. K žalobe sa písomne vyjadril žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu podaním zo dňa 06.06.2019. Vo vyjadrení uviedol, že so žalobou nesúhlasí, že tu absentuje naliehavý právny záujem na určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky, že žalobkyňa nepreukázala úhrady v prospech jej právneho predchodcu a že jediná predložená úhrada je premlčaná. Žalovaný je toho názoru, že žalobkyňa je povinná preukázať tvrdenie o tom, že žalovaný sa na jej úkor bezdôvodne obohatil. V tejto súvislosti poukázala napr. na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/271/2017 zo dňa 28.11.20147, ako aj na rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 4Csp/56/2017 zo dňa 24.08.2017. Žalovaný tvrdil, že žalobkyňa je povinná predložiť dôkazy na preukázanie svojich skutkových tvrdení a že on nie je povinný v konaní predkladať dôkazy, ktoré sú v jeho neprospech. Žalovaný tiež argumentoval tým, že v danom prípade nemohlo dôjsť z jeho strany k bezdôvodnému obohateniu, keďže platby od žalobkyne prijímal na základe platnej zmluvy a v súlade s dohodnutými zmluvnými podmienkami. Tiež spochybnil výšku bezdôvodného obohatenia a keďže dátum poslednej úhrady na dôkaze, ktorý predložila žalobkyňa, je zo dňa 25.11.2014, vzniesol námietku premlčania. V súvislosti s ním tvrdenou neexistenciou naliehavého právneho záujmu uviedol aj to, že takýto naliehavý právny záujem nemôže byť daný v prípade ukončenej úverovej zmluvy, k čomu došlo aj v tomto prípade. Odvolávajúc sa na § 137 písm. c) CSP žalovaný poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/112/2004, ako aj rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 16Csp/84/2016 zo dňa 12.09.2017. Okrem toho žalovaný tvrdil, že naliehavý právny záujem na určovacej žalobe nie je daný ani v zmysle § 137 písm. d) CSP a nevplyva ani z § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. V súvislosti s nedostatkami v úverovej zmluve podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. žalovaný uviedol, že pokiaľ ide o rozklad splátok, poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 3Cdo/146/2017 o tom, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky. K nedostatku zmluvy v súvislosti s tam uvedenou RPMN žalovaný poukázal napr. na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici vo veci sp. zn. 43Co/24/2017, v ktorom súd vyhodnotil, že RPMN uvedená v rozmedzí od do je správna a korektná v zmysle zákonných náležitostí a nemusí byť uvedená konkrétnym číslom. V súvislosti s uvedeným právnym názorom žalovaný poukázal na princíp právnej istoty predvídateľnosti súdnych rozhodnutí, keď v totožných prípadoch by mal súd rozhodnúť totožným spôsobom (napr. IV. ÚS 499/2011-25 zo dňa 22.11.2011). V súvislosti s údajom o konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru žalovaný vyslovil názor, že aj keď zmluva neobsahuje konkrétny číselný dátum ukončenia zmluvy, veriteľ použil objektívne zistiteľné kritériá, podľa ktorých spotrebiteľ musí vedieť, aká je doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a kedy je konečná splatnosť poskytnutého úveru. Na podporu svojich tvrdení poukázal na rozsudok Okresného súdu Rimavská

Sobota sp. zn. 10Csp/90/2017 zo dňa 15.01.2018, ktorý reflektoval na novelu zákona č. 129/2010 Z. z. účinnú od 01.05.2018. V závere žalovaný argumentoval aj rozsudkom Okresného súdu Senica sp. zn. 9Csp/188/2017 zo dňa 21.03.2018, v ktorom súd okrem iného vyslovil, že právna úprava ochrany spotrebiteľských úverov slúži na ochranu spotrebiteľa pred nekalými praktikami dodávateľov, ale nemožno ju vnímať ako nástroj pre špekulácie spotrebiteľa získať úver zadarmo a bez akýchkoľvek poplatkov v prípade, keď úver získal na základe jasnej, prehľadnej a zrozumiteľnej zmluvy. Na základe toho žalovaný navrhol, aby súd prihliadol na jeho námietku premlčania a aby žalobu ako nedôvodnú zamietol a priznal mu nárok na náhradu trov konania.

3. Súd vo veci nariadil pojednávanie na dňa 03.10.2019, na ktorom bola prítomná žalobkyňa a jej právny zástupca. Na pojednávaní nebol prítomný právny zástupca žalovaného aj napriek tomu, že predvolanie na pojednávanie mu bolo doručené riadne a včas. Svoju neprítomnosť na pojednávaní neospravedlnil. Na tomto pojednávaní súd vyhlásil rozsudok vo veci samej.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom spisu, a to žalobou, úverovou zmluvou zo dňa 29.03.2012, úverovými zmluvnými podmienkami spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 23.10.2014, listinným dôkazom o úhrade platby, prehlásením Združenia na ochranu občana spotrebiteľa a písomným vyjadrením žalovaného.

5. Na pojednávaní právny zástupca žalobkyne trval na podanej žalobe a v súvislosti s uplatňovaným nárokom poukázal na listinný dôkaz v spise (č. l. 14), z ktorého vyplýva, že žalobkyňa uhradila v prospech žalovaného sumu 1.964,44 Eur, pričom žalobkyňa požaduje od žalovaného zaplataenie minimálnej sumy, ktorú vedľa preukázať, a to sumy 264,44 Eur, ktorú plnila v prospech žalovaného nad rámec poskytnutého úveru, ktorý je pre nedostatky v zmluve potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Na pojednávaní žalobkyňa súčasne uviedla, že o tom, že žalovaný sa na jej úkor bezdôvodne obohatil, sa dozvedela od združenia na ochranu spotrebiteľa, ktoré navštívila niekedy koncom leta 2017. Právny zástupca žalobkyne trval na existencii naliehavého právneho záujmu na podanej určovacej žalobe, ktorý podľa neho vyplýva z osobitných predpisov, z § 53 ods. 1, 4 a 5, § 53a Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Na základe toho navrhol, aby súd žalobe v celom rozsahu vyhovel a priznal žalobkyňi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

6. V súvislosti s pasívnou vecnou legitímáciou žalovaného súdu uvádza, že táto nebola zo strany žalovaného sponchybná. Žalobkyňa uzavrela úverovú zmluvu so spoločnosťou Home Credit, ktorá na základe zmluvy zo dňa 12.09.2012 postúpila pohľadávku zo zmluvy č. 4203100747 na spoločnosť AB 1 B.V., registračné číslo: 341 86 049, súkromná spoločnosť s ručením obmedzeným, so sídlom Amsterdam, Strawinskylaan 933, 1077XX, Holandské kráľovstvo. Skutočnosť, že spoločnosť AB 1 B.V. ku dňu 18.10.2016 zanikla zlúčením so žalovaným je súdu známa z doterajšej rozhodovacej činnosti a samotný žalovaný toto tvrdenie žalobkyne nepoprel. Z tohto dôvodu žalovanému svedčí pasívna vecná legitímácia v danom spore.

7. Súd konštatuje, že medzi stranami nebolo sporné uzavretie zmluvného vzťahu, ani výška poskytnutého úveru. Spornou bola výška uplatneného nároku titulom bezdôvodného obohatenia. Žalovaný taktiež namietal, že určovacia žaloba v tomto prípade neprichádza do úvahy a že žalobkyňa nepreukázala naliehavý právny záujem. Voči nároku žalobkyne vzniesol aj námietku premlčania, keďže posledná úhrada mala byť vykonaná dňa 25.11.2014. Okrem toho žalovaný popieral, aby úverová zmluva neobsahovala náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z.

8. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že žalobkyňa ako dlžník a právny predchodca žalovaného Home Credit ako veriteľ uzavreli dňa 29.03.2012 Úverovú zmluvu č. 4203100747, na základe ktorej bol žalobkyňi poskytnutý úver vo výške 1.700,00 Eur, s celkovou čiastkou splatnou spotrebiteľom vo výške 3.573,00 Eur, mesačnou splátkou v sume 64,06 Eur, počtom splátok 60, ročnou úrokovou sadzbou vo výške 34,02 %, s uvedením RPMN od 39,20 % do 41,30 %, priemernou RPMN 18,77 % a uvedením lehoty splatnosti 60 mesiacov po poskytnutí úveru a to do 15. dňa v poslednom mesiaci. V zmluve, v rámčeku (riadku) nad riadkom „Výplata úveru“, je uvedené: Prvá splátka je splatná po mesiaci od dátumu poskytnutia úveru. Pokiaľ kalendárny mesiac nasledujúci po poskytnutí úveru neobsahuje poradové číslo dňa poskytnutia úveru, je splatnosť prvej splátky posledný deň v tomto kalendárnom mesiaci. Dátum splatnosti druhej a nasledujúcich splátok je vždy 15. deň v kalendárnom mesiaci, počínajúc kalendárnym mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom je splatná prvá splátka. Presná hodnota RPMN závisí na dni poskytnutia úveru. Klient súhlasí s tým, že presnú výšku RPMN mu spoločnosť oznámi po poskytnutí úveru.

9. Žalobkyňa predložila súdu dôkaz - prehlásenie Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Nám. Legionárov 5, Prešov zo dňa 10.01.2018, z ktorého vyplýva, že toto združenie informovalo žalobkyňu o tom, že zmluva o úvere č. 4203100747 zo dňa 29.03.2012 obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a že poskytnutý úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Na základe toho

jej bolo oznámené, že sa voči žalovanej môže domáhať vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 264,44 Eur.

10. Z listinného dôkazu nazvaného Oznámenie o postúpení pohľadávky, predžalobná výzva na zaplatenie dlhu a oznámenie o prevzatí právneho zastúpenia zo dňa 23.03.2012 súd zistil, že právna zástupkyňa žalovaného oznámila žalobkyňi postúpenie pohľadávky z úverovej zmluvy č. 4203100747 na spoločnosť AB 1 B.V., súčasne jej oznámila prevzatie právneho zastúpenia právneho predchodcu žalovaného a okrem iného žalobkyňu vyzvala na úhradu dlžnej sumy vo výške 1.964,44 Eur, ktorú žiadala zaplatiť na bankový účet IBAN SK 51 8130 0000 0011 0087 0104 pod VS 4203100747.

11. Z listinného dôkazu s názvom Podpisovanie príkazov UniCredit Banking vyplýva, že v prospech účtu právnej zástupkyne žalovaného č. 1100870104/8130 bola dňa 19.11.2014, pod VS: 4203100747 realizovaná platba v sume 1.964,44 Eur.

12. Podľa § 1, Hlavy 18, Sankcie účtované v dôsledku omeškania klienta Úverových zmluvných podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. - hotovostný úver: V prípade omeškania klienta s úhradou splátky či splátky RÚ je spoločnosť oprávnená klientovi vyúčtovať a klient je povinný na základe tohto vyúčtovania uhradiť spoločnosti poplatok za upomienku vo výške 5,00 Eur v prípade prvej upomienky a 12,00 Eur v prípade druhej a ďalšej upomienky.

13. Podľa § 2, Hlavy 18, Sankcie účtované v dôsledku omeškania klienta úverových zmluvných podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. - hotovostný úver: V prípade omeškania klienta je spoločnosť oprávnená klientovi vyúčtovať a klient je povinný na základe tohto vyúčtovania uhradiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 17,00 Eur.

14. Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka účinného k 29.03.2012 (ďalej len „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

15. Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

16. Podľa § 53 ods. 5 OZ Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

17. Podľa § 54 ods. 2 OZ V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

18. Podľa § 107 ods. 1 a 2 OZ právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

19. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č.372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov č. 250/2007 Z. z. (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“) Každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

20. Podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav. Osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi.

21. Podľa § 9 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

22. Podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. (účinného k 29.03.2012), zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: (...) f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, (...) j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, (...)

23. Podľa § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1, b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

24. Podľa § 451 ods. 1 a 2 OZ kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

25. Podľa § 298 ods. 1 CSP súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

26. Žalovaný v danom prípade tvrdil, že na určovacej žalobe o neprijateľnosť zmluvnej podmienky nie je daný naliehavý právny záujem, pričom tento nevyplýva ani z § 137 písm. c) a d) CSP, ani z § 11 ods. 4 zákona o spotrebiteľských úveroch. V tejto súvislosti si súd dovoľí poukázať na právny záver Krajského súdu v Prešove obsiahnutý v uznesení sp. zn. 20Co/120/2017 zo dňa 26.10.2017: „V danom prípade bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno vo vzťahu k preukázaniu naliehavého právneho záujmu nespočíva na žalobkyni, keďže tento vyplýva priamo zo zákona. Zo samotného zákonného ust. § 53 ods. 1 OZ vyplýva právny záujem žalobkyne ako spotrebiteľky na určenie neplatnosti neprijateľnej zmluvnej podmienky, ktorá spôsobuje nerovnováhu v postavení účastníkov tohto konania a predmetnej spotrebiteľskej zmluvy. Platí, že členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 bod 1 Smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybňované existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky a v tomto slova zmysle nie je rozhodné, či dochádza aj k uplatneniu práv na plnenie vyplývajúcich z takejto neprijateľnej podmienky, ako ani to, kedy sa spotrebiteľ domáha určenej zmluvnej podmienky za neprijateľnú. Súdny dvor EÚ v rozhodnutí C-473/0 potvrdil, že uplynutie času v žiadnom prípade nemôže byť skutočnosťou, ktorá by mala znížiť alebo znemožniť ochranu práv spotrebiteľa pred nekalými obchodnými podmienkami podľa čl. 3 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS. Žalobkyňa v postavení spotrebiteľky má zákonné právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách aj v zmysle ust. § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. (každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách) z čoho taktiež naliehavý právny záujem na požadovanom určení vyplýva. Uvedené je aj v súlade s judikatúrou Európskeho Súdneho dvora a ochranou spotrebiteľa, a to slabšej zmluvnej strany.“

27. Vychádzajúc z prezentovaného právneho názoru súd už len dopĺňa, že naliehavý právny záujem na určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky je daný priamo v § 3 ods. 3 zákona o ochrane spotrebiteľa a vyplýva aj z § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka (k tomu pozri napr. aj rozsudok Krajského súdu

v Prešove sp. zn. 20Co/26/2016 zo dňa 28.2.2017). Na rozdiel od žalovaného súd zastáva názor, že v naznačených súvislostiach stojí za zmienku aj § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z., podľa ktorého spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou. Poznámka pod čiarou k odkazu 18ba) poukazuje na § 137 písm. c) a d) CSP.

28. Súd považuje za potrebné zdôrazniť, že určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky sa môže spotrebiteľ domáhať kedykoľvek samostatnou žalobou alebo spolu so žalobou na plnenie, pričom naliehavý právny záujem je tu daný v záujme spotrebiteľa ako slabšej strany, je daný judikatúrou predovšetkým Krajského súdu v Prešove a ako už súd konštatoval v bode 27. odôvodnenia tohto rozsudku, vyplýva aj z § 3 ods. 3 (napokon aj z § 3 ods. 5) zákona č. 250/2007 Z. z., § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ako aj z § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. Na tomto mieste považuje súd za právne významné akcentovať aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove vo veci sp. zn. 20Co/295/2014, kde odvolací súd vyslovil, že spotrebiteľ má právo na to, aby jeho postavenie nebolo spochybňované existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky.

29. Žalovaný súčasne namietal, že nárok žalobkyne považuje za premlčaný, keďže žalovaná uhradila poslednú splátku dňa 25.11.2014, pričom žalobkyňa podala žalobu dňa 26.11.2018.

30. V súvislosti s námietkou premlčania súd uvádza, že žalobkyňa sa o bezdôvodnom obohatení a o tom, kto je zaň zodpovedný, dozvedela dňa 10.08.2017, keď navštívila Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, čo vyplýva z jeho prehlásenia zo dňa 10.01.2018. Za daných okolností uplynula subjektívna premlčacia doba dňa 10.08.2019, teda v čase, keď už žalobkyňa uplatnila svoj nárok súdnou cestou.

31. Súd je toho názoru, že žalobkyňa uplatnila svoj nárok aj v rámci objektívnej premlčacej doby, ktorá je v danom prípade 10-ročná. V súvislosti s vysloveným názorom Krajský súd v Prešove v rámci svojej rozhodovacej činnosti pri žalobách o vydanie bezdôvodného obohatenia z právnych vzťahov vzniknutých na základe spotrebiteľských zmlúv opakovane posúdil konanie dodávateľov, ktorí porušujú práva spotrebiteľov ako úmyselné konanie vedúce k ich bezdôvodnému obohateniu. Je totiž vylúčené, aby právny predchodca žalovaného, ako aj žalovaný nepoznal spotrebiteľské právo a prijímal platby od spotrebiteľov nad rámec sumy poskytnutého úveru, ktorá dodávateľovi patrí pri neplatných zmluvách, či úveroch považovaných za bezúročné a bez poplatkov (k tomu pozri napr. rozsudky Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1Co/8/2017 zo dňa 28.6.2017, sp. zn. 2Co/193/2016 zo dňa 24.7.2017). Desaťročná objektívna premlčacia doba začala plynúť potom, čo stav bezdôvodného obohatenia bol zo strany žalovaného ukončený. Keďže žalobkyňa realizovala platbu v prospech právneho predchodcu žalovaného v novembri 2014, minimálne v danom momente začala plynúť 10-ročná objektívna premlčacia doba, ktorá ešte neuplynula. Nárok žalobkyne teda nie je premlčaný.

32. Žalovaný tiež namietal, že žalobkyňa nepreukázala plnenia v prospech žalovaného, a teda nepreukázala výšku sumy, ktorá by podľa nej mala znamenať bezdôvodné obohatenie zo strany žalovaného. Je pravdivé tvrdenie žalovaného, že žalobkyňa súdu nepredložila platobnú históriu týkajúcu sa úverovej zmluvy č. č. XXXXXXXXXXXX, z ktorej by bolo poznateľné, akú sumu z poskytnutého úveru vo výške 1.700,00 Eur žalovanému splatila. Podľa názoru súdu, a to prihliadnúc na rozsah nároku žalobkyne uplatnený v žalobe, postačuje, že táto súdu predložila listinný dôkaz Oznámenie o postúpení pohľadávky, predžalobná výzva na zaplatenie dlhu a oznámenie o prevzatí právneho zastúpenia zo dňa 23.03.2012, z ktorého okrem iného vyplýva, že právna zástupkyňa žalovaného vyzvala žalobkyňu na úhradu dlžnej sumy vo výške 1.964,44 Eur, ktorú žiadala zaplatiť na bankový účet IBAN SK 51 8130 0000 0011 0087 0104 pod VS 4203100747. Variabilný symbol je pritom zhodný s číslom úverovej zmluvy zo dňa 29.03.2012. Zároveň žalobkyňa súdu predložila dôkaz o tom, že platba pod VS 4203100747 v sume 1.964,44 Eur bola poukázaná na účet právnej zástupkyne žalovaného. Z uvedeného je zrejmé, že žalobkyňa v prospech žalovaného uhradila minimálne sumu 1.964,44 Eur pri poskytnutom úvere v sume 1.700,00 Eur.

33. Súd mal za preukázané, že zmluva uzavretá medzi žalobkyňou ako dlžníkom a právnym predchodcom žalovaného ako veriteľom je zmluvou, na ktorú je potrebné aplikovať spotrebiteľské právo, a to s poukazom na to, že právny predchodca žalovaného vystupoval vo vzťahu k žalobkyňi v postavení

podnikateľa, zatiaľ čo žalobkyňa, usudzujúc z identifikačných údajov na zmluve (meno, priezvisko, rodné číslo, číslo občianskeho preukazu, rodného listu, etc.) mala postavenie spotrebiteľa.

34. Súd vyhodnotil predmetnú zmluvu ako bezúročnú a bez poplatkov, a to s poukazom na skutočnosť, že zmluva neobsahovala obligatórne náležitosti v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch, a to údaj v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, § 9 ods. 2 písm. j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, a § 9 ods. 2 písm. k) - výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. V dôsledku absencie týchto podstatných náležitostí zmluvy sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. a) citovaného zákona.

35. Pokiaľ ide o nedostatok úverovej zmluvy s poukazom na § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch, súd pripomína, že uvedenie konečnej splatnosti spotrebiteľskej zmluvy v tvare: „60 mesiacov po poskytnutí úveru a to do 15. dňa v poslednom mesiaci“ považuje súd z hľadiska dodržania dikcie citovaného zákonného ustanovenia za neprijateľný. Takéto určenie konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru nemožno považovať za súladné s dotknutým ustanovením zákona o spotrebiteľských úveroch, keď významom tohto ustanovenia bolo, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný o tom, ako dlho je povinný plniť svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Vyžaduje sa teda presná časová, dátumová špecifikácia konečnej splatnosti úveru, ktorá je dodávateľom určená na základe vstupných údajov. Pokiaľ teda samotná zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje údaj o konečnej splatnosti úveru, nemožno mať zato, že tento nedostatok možno nahradiť apelovaním na potenciálnu aktivitu spotrebiteľa vedúcu k určeniu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru matematickými operáciami z iných v spotrebiteľskej zmluve dostupných údajov. Naopak je potrebné trvať na tom, že konečná splatnosť spotrebiteľského úveru musí byť určená konkrétnym časovým okamihom zreteľne tak, aby spotrebiteľ mohol pred vstupom do úverového vzťahu zohľadniť aj dĺžku jeho riadneho trvania, a tým uskutočniť najvhodnejšiu voľbu medzi viacerými úverovými produktmi, resp. dodávateľmi (obdobný názor je vyslovený v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/315/2012 zo dňa 10.12.2012, sp. zn. 17Co/151/2012 zo dňa 19.09.2012, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11Co/101/2013 zo dňa 22.05.2013).

36. Žalobkyňa v žalobe tvrdila aj nedostatok úverovej zmluvy z hľadiska nedodržania § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch. Súd konštatuje, že zmluva obsahuje údaj o RPMN v rozpätí od 34,02 % do 41,30 %. Zmluva tiež obsahuje údaj o celkovej čiastke, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť, a to 3.573,00 Eur. Zmluva však neobsahuje uvedenie žiadnych predpokladov, ktoré boli použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. Pritom zákon v citovanom zákonnom ustanovení uvedenie týchto predpokladov obligatórne vyžaduje. V tejto súvislosti sa súd odvoláva na závery Krajského súdu v Prešove obsiahnuté v rozhodnutí sp. zn. 5Co/59/2017 zo dňa 11.05.2017, z ktorého okrem iného vyplýva: „Ide o jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa, pretože zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť, a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. (...) Zákonodarcu jasne stanovil, že nepostačuje uvedenie len výšky RPMN, ale v zmluve je potrebné uviesť aj všetky predpoklady, ktoré boli použité pre výpočet RPMN. (...) obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je uvedenie predpokladov použitých pre výpočet RPMN aj podľa transponovanej smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008, a to v článku 10 ods. 2 písm. g) cit.: „Zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané v čase uzavretia zmluvy o úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto miery.“ Obdobný právny názor bol vyslovený aj v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/124/2016 zo dňa 03.11.2016, sp. zn. 3Co/7/2017 zo dňa 06.04.2017.

37. Okrem uvedeného žalobkyňa tvrdila, že úverová zmluva neobsahuje ani údaj požadovaný v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch. Súd v tejto súvislosti konštatuje, že slovenský právny poriadok definuje v porovnaní so smernicou Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere precíznejšie a širšie podmienky, ktoré musí spĺňať zmluva o spotrebiteľskom úvere tak, aby nebola postihnutá sankciou spočívajúcou v tom, že bude úver z nej

vyplývajúci posudzovaný a kvalifikovaný ako úver poskytnutý bez úrokov a bez poplatkov. Takýto výklad nie je v rozpore s komunitárnym právom a príslušnou smernicou a takýto výklad nie je ani arbitráry, pretože slovenský zákon (zákon č. 129/2010 Z. z.) rozširuje z dôvodov ochrany spotrebiteľa podmienky, stanovené základnou normou komunitárneho práva a poskytuje širšiu mieru ochrany spotrebiteľovi.

38. V nadväznosti na uvedené je potrebné pripomenúť, že SD EÚ vo veci Home Credit Slovakia, a. s. c/a Klára Bíróová judikoval, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tak explicitne presné ustanovenie akým je § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. však cez prizmu eurokonformného výkladu nemožno ignorovať a tolerovať absenciu údajov o výške, počte a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov v žiadnej zmluve o úvere. Zákonodarca v citovanom ustanovení jasne deklaroval, aké následky sú spojené s absenciou obligatórnych náležitostí uvedených v § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. Účelom náležitosti ustanovenej v § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. je, aby spotrebiteľ vedel rozlíšiť aká časť splátky bude použitá na istinu, úrok a ďalšie poplatky, čo mu tiež umožňuje zorientovať sa v danej situácii, pretože potom nie je dostatočne určité, akú časť istiny zaplatil, ako bude s jeho platbou naložené a akú časť úveru platí na úroky a ďalšie poplatky, teda odplatu žalovaného. Keďže v zmluve nie je náležite určené, v akej časti má byť započítaná splátka na istinu, v akej časti na úrok z istiny, alebo poplatku, spotrebiteľ by nemal vedieť v akej časti má zaplatenú istinu (v akej časti ju veriteľ započítal na zaplatenie istiny) a v akej časti ostatné poplatky. Práve i z tohto dôvodu zákonodarca uvedené označil ako podstatnú náležitosť spotrebiteľskej zmluvy o úvere, bez ktorého uvedenia sa považuje úver za bezúročný a bez poplatkov (k tomu pozri napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21Co/9/2017 zo dňa 28.11.2017).

39. K nedodržaniu predpokladu podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch súd považuje za významné poukázať aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/158/2017 zo dňa 25.9.2018, v ktorom konštatoval: „Vzhľadom na existenciu ustálenej judikatúry SD EÚ na otázku priameho účinku smerníc v spore medzi jednotlivcami (v tomto konkrétnom prípade veriteľ verzus spotrebiteľ) v zásade platí zákaz horizontálneho priameho účinku spočívajúci v tom, že žiadne ustanovenie smernice zaručujúce jednotlivcovi práva alebo ukladajúce povinnosti ako také sa nemôže použiť v rámci sporu, v ktorom stoja proti sebe výhradne jednotlivci. Dôležitý je tiež výklad rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15 a smernice 2008/48/ES, pretože sa zdá, že súdny dvor mal „eurovýhradu“ len k amortizačnej tabuľke ako povinnej náležitosti zmluvy a len vo vzťahu k istine. Prejednávaná vec sa však netýka amortizačnej tabuľky, ale špecifikácie splátok úveru podľa jednotlivých zložiek, čo je v konečnom hľadisku relevantné aj na účely transparentnosti vstupných údajov pre výpočet RPMN. Tak explicitne presné ustanovenie akým je ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ cez prizmu eurokonformného výkladu nemožno ignorovať a tolerovať absenciu údajov o výške, počte a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov v žiadnej zmluve o úvere. Zákonodarca v citovanom ustanovení jasne deklaroval, aké následky sú spojené s absenciou obligatórnych náležitostí uvedených pod písm. k) § 9 odsek 2 ZoSÚ a odvolací súd nevidí dôvod na odklon od vnútroštátneho predpisu, ktorý bol v čase vydania napadnutého rozsudku platný a účinný.“

40. V označenom rozsudku sa Krajský súd v Prešove odklonil od rozhodnutia Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 3 Cdo/146/2017 zo dňa 22.02.2018 (ktorým naopak v danej veci argumentovala žalovaná) a ustálil, že „princíp právnej istoty prevažuje, smernica nemá priamy účinok na horizontálne vzťahy medzi jednotlivcami a nepriamy účinok smernice nemožno použiť contra legem, a preto v súlade s doterajšou masívnou aplikačnou praxou súdov je potrebné vyžadovať aj špecifikáciu splátok podľa istiny, úrokov a poplatkov“.

41. V spojení s uvedeným sa žiada poukázať aj na závery rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/145/2017 zo dňa 28.06.2018, v ktorom odvolací súd okrem iného konštatoval, že zákonodarca prijal dňa 12.10.2017 zákon č. 279/2017 Z. z., ktorým sa s účinnosťou od 01.05.2018 upustilo od požiadavky členenia splátok spotrebiteľského úveru na splátky istiny, úrokov a iných poplatkov, keď sa termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov nahrádzajú slovami frekvenciu splátok. Slovenský Zákon o spotrebiteľských úveroch išiel do 30.04.2018 nad rámec Smernice a v zmysle konštantnej judikatúry sa ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. vykladalo tak, že zmluva musí obsahovať vyjadrenie splátok istiny, splátok úrokov a splátok poplatkov, inak sa zmluva o spotrebiteľskom úvere považuje v zmysle § 11 ods.1 zákona č. 129/2010 Z. z. za bezúročnú a bez poplatkov. Smernica

vyžadovala v spotrebiteľskej zmluve iba uvedenie výšky, počtu a frekvencie splátok spotrebiteľa, teda bol zrejmý konflikt medzi Smernicou a zákonom č. 129/2010 Z. z.. Krajský súd v Prešove ďalej uviedol, že v prípadoch, keď všeobecné súdy rozhodujú v sporoch medzi veriteľmi a spotrebiteľmi ohľadom bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľských úverov podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, resp. Smernice, ide o spory medzi jednotlivcami. Z toho dôvodu nie je možné, aby vnútroštátne súdy poskytli Smernici priamy účinok. Vzhľadom na explicitné znenie zákona o spotrebiteľských úveroch v časti členenia splátok na splátky istiny, splátky úrokov a splátky poplatkov nemožno priznať Smernici ani nepriamy účinok. Jednalo by sa o výklad vnútroštátneho Zákona contra legem. Aj napriek rozhodnutiu Súdneho dvora EÚ C-42/15 Home Credit Slovakia a.s. c/a Klára Bíroová je potrebné postupovať podľa zákona o spotrebiteľských úveroch v prípade zmlúv, ktoré boli uzavreté do 30.04.2018 tak, ako je to v danom prípade.

42. Vychádzajúc z uvedeného súd uzavrel, že predmetná úverová zmluva uzavretá medzi Home Credit a žalobkyňou dňa 29.03.2012 neobsahuje náležitosti vyžadované v § 9 ods. 2 písm. f), j) a k) zákona o spotrebiteľských úveroch, a preto je potrebné poskytnutý úver v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov.

43. Súd sa nestotožnil s argumentom žalobkyne o tom, že zmluva neobsahuje ani náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. c) zákona o spotrebiteľských úveroch, a teda uvedenie adresy dodávateľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu a sťažnosť. Súd konštatuje, že aj keď z fotokópie zmluvy nie sú tieto údaje absolútne čitateľné, na zmluve obsiahnuté sú. Z fotokópie zmluvy je poznateľné, že je na nej uvedený údaj o poskytovateľovi úveru - Home Credit so sídlom Teplická 7434/147, Piešťany. Dokonca zmluva obsahuje aj údaj o telefonickom kontakte dodávateľa. Bez ohľadu na toto zistenie je potrebné úver poskytnutý na základe tejto zmluvy považovať za bezúročný a bez poplatkov, a to vzhľadom na nedostatky, ktoré súd konštatoval v súvislosti s absenciou náležitostí podľa § 9 ods. 2 písm. f), j) a k) zákona č. 129/2010 Z. z.

44. Súd mal za preukázané, že žalobkyňa bola na základe zmluvy o úvere č. 4203100747 zo dňa 29.03.2012 poskytnutá suma 1.700,00 Eur. Toto tvrdenie žalovaný nepopieral. Na základe zmluvy mala žalobkyňa splatiť žalovanému celkovú čiastku vo výške 3.573,00 Eur. Z predložených listinných dôkazov, a to Oznámenia o postúpení pohľadávky, predžalobná výzva na zaplatenie dlhu a oznámenie o prevzatí právneho zastúpenia zo dňa 23.03.2012 v spojení s listinným dôkazom podpísanie príkazov mal súd za preukázané, že v prospech účtu právnej zástupkyne žalovaného IBAN SK 51 8130 0000 0011 0087 0104 bola pod VS 4203100747 (totožný s číslom úverovej zmluvy) poukázaná dňa 19.11.2014 platba v sume 1.964,44 Eur. Vzhľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru mal žalovaný nárok len na vrátenie poskytnutej sumy vo výške 1.700,00 Eur. Preukázané prevyšujúce plnenie žalobkyne v prospech žalovaného v sume 264,44 Eur tak predstavuje bezdôvodné obohatenie, ktoré je žalovaný povinný vydať s poukazom na § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka. Z tohto dôvodu súd žalobe vyhovel a žalovaného zaviazal zaplatiť žalobkyňu sumu 264,44 Eur s prísli.

45. Podľa § 517 ods. 1 a 2 OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

46. Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka účinného v čase omeškania žalovaného výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, ktorá k 23.05.2019 predstavovala 0,00 %.

47. Žalobkyňa požadovala priznanie úroku z omeškania odo dňa nasledujúceho po doručení žaloby. Keďže žaloba bola právnej zástupkyňi žalovaného doručená dňa 22.05.2019, súd priznal žalobkyňi úrok z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 264,44 Eur od 23.05.2019 do zaplatenia.

48. Žalobkyňa v žalobe súčasne navrhla, aby súd určil neprijateľnosť zmluvných podmienok uvedených v § 1 a § 2 Hlavy 18, Sankcie účtované v dôsledku omeškania klienta Úverových zmluvných podmienok

spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. - hotovostný úver. Súd neprijateľnosť zmluvných podmienok vyslovil vo výroku II. a III. tohto rozsudku. Pokiaľ ide o zmluvné podmienky uvedené v § 1 Hlavy 18, išlo o dohodu o účtovaní poplatkov za upomienku v pevnej sume, a to v prípadoch omeškania klienta s úhradou splátky. Pre prípad omeškania spotrebiteľa bola v § 2 Hlavy 18 úverových podmienok dohodnutá zmluvná pokuta vo výške 17,00 Eur.

49. Súd zastáva názor, že v prípade dojednaní plnení v podobe poplatkov za upomienky, ide o situácie, keď právny predchodca žalovaného ako veriteľ požadoval od žalobkyne ako dlžníka splnenie finančnej povinnosti za plnenie, ktoré z materiálneho hľadiska nemalo pre ňu žiaden zmysel, nebolo pre ňu osožné a nebolo ani v jej záujme. Dohody takéhoto rázu súd hodnotí ako snahu dodávateľa sledovať výsostne svoje záujmy v podobe účtovania ďalšej sankcie pre prípad omeškania spotrebiteľa. Dojednanie o účtovaní poplatkov za upomienky pre prípad omeškania spotrebiteľa je tak potrebné považovať za neprijateľnú podmienku v zmysle § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, ktorá je v zmysle § 53 ods. 5 neplatnou zmluvnou podmienkou. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na rozhodnutie Vrchného krajinského súdu v Brandenbure (Brandenburgisches Oberlandesgericht) z 21. júna 2006 č. k. 7U 17/06, v ktorom sa uvádza, že už také poplatky ako poplatky za vydanie náhradnej kreditnej karty, vystavenie kvitancie v predpísanej forme, skúmanie a preverovanie pomerov a upomienky sú neprijateľné.

50. Pokiaľ ide o dojednanie zmluvnej pokuty vo výške 17,00 Eur, opäť pre prípad omeškania spotrebiteľa, takéto dojednanie vôbec nezohľadňuje konkrétne okolnosti jednotlivých prípadov, keď sa spotrebiteľ dostane do omeškania s plnením svojho záväzku. Zmluvná pokuta napríklad vôbec nediferencuje prípady krátkodobého omeškania spotrebiteľa po dobu niekoľkých dní a prípadného dlhšieho omeškania po vzniku splatnosti jeho záväzku. Z tohto pohľadu sa potom naznačené dojednanie o zmluvnej pokute javí aj ako rozporné s dobrými mravmi v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka.

51. V závere súd považuje za potrebné reagovať na niektoré, v predchádzajúcom texte nezodpovedané námietky žalovaného. Súd konštatuje, že v súvislosti s časťou žaloby na plnenie žalobkyňa požadovala zaplatenie sumy 264,44 Eur s príslušenstvom titulom bezdôvodného obohatenia. Naopak žalovaný bol toho názoru, že bezdôvodné obohatenie v tomto prípade neprichádza do úvahy, keďže žalobkyňa plnila v prospech žalovaného na základe platnej úverovej zmluvy. Súd však pripomína, že úverovú zmluvu ako takú neposúdil ako absolútne neplatnú, ale vzhľadom na vyslovené nedostatky zmluvy je potrebné poskytnutý úver považovať za bezúročný a bez poplatkov. To znamená, že žalovaný mal právny nárok, právny dôvod požadovať len vrátenie sumy poskytnutého úveru. Keďže od žalobkyne preukázateľne prijal platbu nad sumu poskytnutého úveru, túto sumu už prijal bez právneho dôvodu, a preto je povinný ju titulom bezdôvodného obohatenia vydať žalobkyňi.

52. Ak žalovaný tvrdil, a to s poukazom na rozhodovaciu činnosť všeobecných súdov, že má právo, aby sa v totožných veciach rozhodlo totožným spôsobom, tak súd uznáva, že princíp právnej istoty podľa čl. 1 ods. 1 Ústavy SR v sebe zahŕňa aj legitímne očakávania strán sporu, aby sa v obdobných veciach rozhodovalo obdobným spôsobom. Keďže odvolacím súdom voči rozhodnutiam tunajšieho súdu je Krajský súd v Prešove, v okolnostiach tohto prípadu bola pre súd určujúca rozhodovacia činnosť tohto súdu, na ktorú súd na viacerých miestach odôvodnenia tohto rozsudku poukázal.

53. V rámci svojej argumentácie žalovaný tvrdil, že právnu úpravu ochrany spotrebiteľa nemožno vnímať ako nástroj špekulácie pre spotrebiteľov získať úver zadarmo a bez poplatkov, ak bol poskytnutý na základe jasnej, prehľadnej a zrozumiteľnej zmluvy. Súd je toho názoru, že preskúmanú zmluvu vzhľadom na vyššie konštatované nedostatky nemožno považovať ani za jasnú, ani za zrozumiteľnú, preto otázka možnej špekulácie žalobkyne ako spotrebiteľa nemá v tomto prípade svoje miesto.

54. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že v celom rozsahu úspešnej žalobkyňi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %. V súlade s § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti konania vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie strana, v ktorej neprospech bol rozsudok vydaný (§ 359 C.s.p.). Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Bardejov. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v uvedenej lehote podané na príslušnom odvolacom súde (§ 362 ods. 1, 2 C.s.p.).

V odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) je treba uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.). Odvolanie len proti odôvodneniu rozsudku nie je prípustné (§ 358 C.s.p.).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 C.s.p.).

Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd. Ak sa rozhodlo o niekoľkých právach so samostatným skutkovým základom alebo ak sa rozhodnutie týka niekoľkých subjektov a ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76 a odvolanie sa výslovne vzťahuje len na niektoré práva alebo na niektoré subjekty, nie je právoplatnosť výroku, ktorý nie je napadnutý, odvolaním dotknutá. To neplatí, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol výslovne dotknutý, alebo ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu. Právoplatnosť ostatných výrokov nie je dotknutá ani vtedy, ak odvolanie smeruje len proti výroku o trovách konania, o príslušenstve pohľadávky, o jej splatnosti alebo o predbežnej vykonateľnosti (§ 367 C.s.p.).

Dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova. Ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane, ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania. Ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví. Ak sa odvolanie vzalo späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 369 C.s.p.).

Ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 370 C.s.p.).

Žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť (§ 371 C.s.p.). V odvolacom konaní nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou (§ 372 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.